

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

**Betänkandet SOU 2007:28 Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan.
(dnr U2007/3555/S)**

Inledning

Sveriges Kristna Råd består av 26 medlemskyrkor och 1 kyrka som är observatör. Dessa 27 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige. Det ekumeniska programmet för kyrka – skola startade 20007 och har ansvar för bevakning och beredning av skolpolitiska frågor. Programmet ansvarar också för kontakter med skolmyndigheter i frågor som rör kyrkornas relationer och samverkan med skolan.

Sammanfattning

Betänkandet Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan är omfattande och innebär, om det genomförs, en systemförändring som kommer att påverka det vardagliga arbetet för skolledare, lärare och elever i skolan. Sveriges Kristna Råd tar inte ställning till hela betänkandet men vill med sitt yttrande värna om tre områden som betänkandet berör men inte tydliggör i vilken mån dessa områden påverkas.

(1) Det är angeläget att värdegrunden i läroplanen, som nu börjar få ett tydligt genomslag i grundskolans vardagsarbete, även i fortsättningen kan styra och genomsyra verksamheten. (2) Omsorgen om den enskilde individen i skolan måste värnas när fokus läggs på tydligare mål och kunskapskrav. (3) Skolans samverkan med närsamhället, där kyrkorna spelar en viktig roll, är betydelsefulla inslag i skolans lärande och vardag. Detta samarbete bör tydliggöras i skolans styrdokument och målarbete.

1. Synpunkter på värdegrunden och styrningen av skolan

Se särskilt avsnitt; 1.1.2 Läroplanens konstruktion och innehåll, s 69-74

De övergripande målen i en ny läroplan föreslås ange värden och bör enligt förslaget i allt väsentligt innehålla den värdegrund som finns idag. Vi instämmer i detta, men saknar en diskussion och en markering av värdegrunden som en viktig del i styrningen av skolan. En utgångspunkt i skolans värdegrund är internationella överenskommelser som FN:s konvention om barnets rättigheter och FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, vilka innehåller betydande delar till styrningen av skolan. Värdegrunden tar också sin utgångspunkt i en specifik samhällssyn och människosyn. I läroplanerna anges den västerländska humanismen och den kristna etiken som de bärande kulturtraditionerna, vilket ger en tydlighet som bör finnas kvar men som också kräver en medveten diskussion om alternativa traditioner och hur de påverkar tolkningen av värden och normer. Detta är ett viktigt led för att

demokratiskt förankra de allmänmänskliga värdena i samhället och i skolan. En gemensam värdegrund ska användas för att skapa mening, värdighet och självkänsla, samt bidra till samhörighet och gemenskap i skolan och i samhällslivet.

2. Synpunkter på omsorgen om individen och ökade kunskapskrav

Se särskilt avsnitt; 2.2.4 Skolans ansvar för elevens kunskapsutveckling, s 203-204

Varje elev är en unik individ med sin egen kunskapsutveckling, sitt eget sätt att lära och inhämta kunskap. Förslagets tydlighet mot kunskapskrav och mål att uppnå stödjer vi, men vill samtidigt poängtera vikten av omsorgen om den enskilda individen i skolan och varje individs unika utveckling. Trygghet och känslan av sammanhang och mening är en grundförutsättning för att kunskapsutveckling ska ske. Skolan delar ansvaret för omsorgen om eleven tillsammans med föräldrar och det omgivande närsamhället, där också kyrkorna kan spela en viktig roll. Personal i skolan är tillsammans med andra viktiga vuxna för barn och ungdomar med uppgift att fostra dem in i ett socialt samspel där de kan utveckla en etisk och moralisk kompass. Denna kunskapsutveckling är inte lika lätt att bedöma med mål att uppnå men avgörande för om individen ska fungera i samhället och kunna lämna skolan med ett starkt egenvärde som människa.

3. Synpunkter på närsamhällets roll i styrningen av skolan

Se särskilt avsnitt; 1.4.1 Målen i läroplanen, s 132-135

I läroplanerna tydliggörs "Skolan och Omvärlden" under avsnittet Mål och riktlinjer. Skolan är ingen isolerad ö i vårt samhälle. Eleverna får en utbildning av högre kvalitet i en nära samverkan med närsamhället och arbetslivet. Målen att sträva mot i detta avsnitt är av generell art, utan att vara ämnesspecifika. De är dock avgörande för att unga människor ska känna sig "hemma" i vårt samhälle och känna till valmöjligheter för framtiden. I samhället finns kyrkor och andra aktörer som gärna samverkar med skolan för att stödja skolan i uppgiften att förmedla och förankra samhällets grundläggande värden. Här finns en resurs som skolan bör ta till vara och tydliggöra i styrdokument och målbeskrivningar.

Vi instämmer i förslaget att skapa en logisk ordning för målen i läroplanen. Det är dock angeläget att de mål som inte kan hänföras till något specifikt ämne inte förlorar i betydelse. Det måste finnas en tydlig genomförandeplan även för dessa mål. Under rubriken överväganden (avsnitt 1.4.6, s 143) finns viktiga frågor som vi gärna vill understryka. Grundläggande är att skolans resurser för det vardagliga skolarbetet svarar mot målen för skolverksamheten.

Avslutning

Detta yttrande har beretts av Elaine E Lindblom, samordnare för det ekumeniska programmet kyrka – skola i Sveriges Kristna Råd.

Dag som ovan

Sven-Bernhard Fast
generalsekreterare